

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2016 Nummer: Bestuursstukken\2363	Agendapunt: 4
--	----------------------

DB: Ja 15-05-2017	BPP: Ja 24-05-2017	FAZ: Ja 24-05-2017	VVSW: Ja 24-05-2017	AB: Ja 07-06-2017
-----------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller: Jan Schiphuis, 0598-693886 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jan Batelaan
---	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: Ernst & Young	Reden: Accountantsverslag controle jaarrekening en controleverklaring
--	---

Samenvatting: De jaarrekening 2016 geeft een voordelig resultaat van € 2,5 miljoen ten opzichte van de primitieve begroting. Ten opzichte van de najaarsrapportage 2016 is het resultaat € 1,8 miljoen voordeliger. Het voordeel wordt nog nader geanalyseerd en het structurele deel wordt meegenomen in de voorjaarsrapportage 2017 en de meerjarenraming 2018 t/m 2021. De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

AB Voorstel:	
1. Het resultaat als volgt te bestemmen:	
- bestemmingsreserve HWBP	€ 201.000,-
- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.216.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 1.046.000,-
Totaal	€ 2.463.000,-
2. De volgende budgetten 2016 overhevelen naar 2017:	
- KRW onderzoeken	€ 200.000,-
- aanloopkosten Noorderlijk Belastingkantoor (NBK)	€ 120.000,-
Totaal	€ 320.000,-
3. De volgende kredieten samen te voegen:	
- Stedelijk Waterbeheer (124)	€ 1.053.000,-
- Uitvoering waterplannen (208)	€ 1.520.000,-
Totaal	€ 2.573.000,-

Bestuursvoorstel

Bijlagen: Ja

- Jaarrekening 2016;
- Accountantsverslag jaarrekeningcontrole 2016 Ernst & Young.

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

–

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Aanbieding jaarrekening

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2016 aan. Voor de inhoud verwijzen wij u naar de bijgevoegde jaarrekening. De jaarrekening 2016 geeft een voordelig resultaat van € 2,5 miljoen. Het werkelijk resultaat over 2016 is € 1,8 miljoen voordeliger dan verwacht bij de najaarsrapportage 2016. Het voordeel wordt nog nader geanalyseerd en het structurele deel wordt meegenomen in de voorjaarsrapportage 2016 en de meerjarenraming 2018 t/m 2021.

In de jaarrekening wordt nader ingegaan op de opgetreden verschillen (zie bladzijde 36 en verder).

Oordeel accountant

De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Op grond van het Waterschapsbesluit stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De financiële verordening met daarin de goedkeuringstolerantie is op 15 februari 2012 door het algemeen bestuur vastgesteld.

De goedkeuringstolerantie is als volgt:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% bruto-lasten)	≤ 1%	> 1% - < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% bruto-lasten)	≤ 3%	> 3% - < 10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2016 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 870.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.620.000 (3% van de lasten).

Ten aanzien van de jaarrekening 2016 resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot getrouwheid. Ook zijn geen financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

In het bijgevoegde accountantsverslag 2016 gaat de accountant in op de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole, de kwaliteit van de beheersorganisatie en het rechtmatigheidsbeheer. Over de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en de kwaliteit van de beheersorganisatie worden hieronder nog een aantal toelichtingen gegeven. Verder wordt korthedshalve verwezen naar het accountantsverslag.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Invoering vennootschapsbelastingplicht (Vpb-plicht)

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd. Waterschappen zijn als gevolg daarvan belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. In maart 2017 heeft

Bestuursvoorstel

de Unie van Waterschappen (UvW) met de belastingdienst een aanpak afgestemd betreffende de implementatie van de VPB-plicht. Daarnaast is collectief uitstel voor de aangifte over 2016 verleend tot 1 november 2017. Opgemerkt wordt dat onderdelen van de implementatie van de vennootschapsbelastingplicht nog nader moeten worden bepaald, als gevolg waarvan we een inschatting hebben moeten maken van de omvang van de impact op de exploitatierekening 2016 en balans per ultimo 2016. Op basis van de met de belastingdienst afgestemde aanpak is onze voorlopige inschatting dat de impact van de Vpb-plicht op het resultaat 2016 en het vermogen ultimo 2016 gering zal zijn. Daarom zijn geen lasten of balansverplichtingen uit hoofde van Vpb verantwoord in de jaarrekening 2016. De accountant kan met deze verwerkingwijze instemmen.

Voorzieningen ten aanzien van voormalig personeel en bestuurders

Waterschap Hunze en Aa's heeft een voorziening gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen voortvloeiende uit een aantal wachtgeld- en pensioenregelingen ten aanzien van voormalig personeel en bestuurders. Onderdeel van deze voorziening is de verplichting vanwege wettelijke aanspraken op wachtgeld, op grond van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) inzake voormalige bestuurders. In 2016 heeft een herberekening van deze verplichting plaatsgevonden. De toepassing en uitvoering van de Appa regeling is de verantwoordelijkheid van de Algemene Pensioen Groep (APG). Deze uitvoeringsinstantie heeft ook de omvang van de Appa uitkering bepaald. Het Waterschap heeft gegevens aangeleverd bij APG voor de definitieve berekening (er wordt daarbij o.a. rekening gehouden met geldontwaarding en stervensrisico). Daarnaast doet APG uitvraag bij de uitkeringsgerechtigde over inkomsten en voert deze instantie een onderzoek uit. Voor overheidsbestuurders geldt dat de inkomsten die er reeds waren ten tijde van een bestuurslidmaatschap geen invloed hebben op de hoogte van de uitkering. Als er sprake is van inkomsten dan wordt de Appa uitkeringshoogte naar beneden bijgesteld. Een aanpassing van de Appa uitkeringshoogte komt in de jaarrekening terug als een bijstelling van de voorziening. De accountant heeft de berekening van de voorziening getoetst en concludeert dat de voorziening betrouwbaar is ingeschat.

Kwaliteit beheersorganisatie

Corruptie- en omkopingsrisico's

Wij dragen als waterschap zorg voor betrouwbare en optimale dienstverlening aan onze ingelanden. Dat is waar wij als integere overheid voor staan. Daarmee hoort integriteit bij de professionele verantwoordelijkheid van iedere waterschapsbestuurder- en medewerker.

De accountant constateert dat waterschap Hunze en Aa's diverse maatregelen ten aanzien van het waarborgen van integriteit heeft geïmplementeerd. Bij de controlewerkzaamheden zijn dan ook geen bijzonderheden geconstateerd. Ter overweging geeft de accountant ons nog mee om in het kader van dit onderwerp de risicoanalyse te expliciteren, inclusief de aanwezige beheersingsmaatregelen.

Voor overheidsorganisaties is integriteit reeds in 2003 vastgelegd in de Ambtenarenwet (artikel 9.1 en artikel 9.2 SAW). Sindsdien zijn overheidsorganisaties verplicht om een integriteitsbeleid te hebben en daar verantwoording over af te leggen. Begin 2015 heeft het algemeen bestuur een geactualiseerd breed pakket aan verschillende integriteitsregelingen vastgesteld.

Regels alleen zijn niet voldoende. De toepassing van waarden en normen kent grijze gebieden. Wat in het ene geval toelaatbaar is, is in een andere situatie bedenkelijk. Bovendien is het onmogelijk maar

Bestuursvoorstel

ook onwenselijk om voor elke denkbare situatie regels op te stellen. Dan komt het neer op eigen verantwoordelijkheid om te handelen naar eer en geweten. Naast beleid, vergt integriteit daarom bewustwording van normen en waarden, ethisch besef en een transparante cultuur. Ofwel: continue aandacht voor integriteit in de praktijk. Dit wordt onder meer vorm gegeven door het afleggen van de eed en belofte bij indiensttreding, aandacht voor integriteit in afdelings- en teamoverleggen en in het dagelijks werk(overleg).

Eerdergenoemde regelingen en met name de Gedragscode waterschap Hunze en Aa's 2015 bieden, in samenhang met de hiervoor genoemde cultuuraspecten, naar onze mening voldoende aanknopingspunten om het door de accountant gesignaleerde corruptie- en omkopingsrisico's te mitigeren.

Resultaatbestemming

Wij stellen u voor het voordelig resultaat van € 2.463.000,- als volgt te bestemmen:

- Bestemmingsreserve HWBP € 201.000
- Algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel € 1.216.000
- Algemene reserves zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel € 1.046.000

Totaal € 2.463.000

Bestemmingsreserve Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

In de voorjaarsrapportage 2016 is besloten het jaarlijks verschil tussen de in de begroting opgenomen HWBP bijdrage en de werkelijke HWBP bijdrage te reserveren. Deze bestemmingsreserve willen we gebruiken om in de toekomst (na 2020) ons eigen aandeel in de kosten van HWBP-projecten te financieren. De feitelijke storting in een bestemmingsreserve moet, volgens de regelgeving, bij de resultaatbestemming bij de jaarrekening.

Gevolgen voor de algemene reserves

De uitkomst van de jaarrekening 2016 heeft de volgende gevolgen voor de algemene reserves.

Taak	Watersysteem- beheer	Zuiverings- beheer	Totaal
Stand 1 januari 2016 (incl. resultaat 2015)	8.954.000	392.000	9.346.000
Dotatie algemene reserve		192.000	192.000
Stand 31 december 2016	8.954.000	584.000	9.538.000
Mutaties resultaat 2016	1.216.000	1.046.000	2.262.000
Stand 31 december 2016 incl. resultaat 2016	10.170.000	1.630.000	11.800.000

Bestuursvoorstel

Deze stand afgezet tegen bij de begroting 2017 vastgestelde bandbreedtes voor de minimum omvang is als volgt.

Taak	Stand per 1 januari 2017	Minimum omvang	Tekort (-) t.o.v. minimum Overschot (+)
Watersysteembeheer	10.170.000	1.145.000	+ 9.025.000
Zuiveringsbeheer	1.630.000	855.000	+ 775.000
Totalen	11.800.000	2.000.000	+ 9.800.000

Watersysteembeheer

Bij de begroting 2017 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2017 van € 8.993.000,-. De werkelijke stand is met € 10.170.000,- (zie hierboven) € 1.177.000,- hoger. Dit is het gevolg van het hoger voordelig rekeningresultaat voor de taak watersysteembeheer.

Zuiveringsbeheer

Bij de begroting 2017 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2017 van € 986.000,- positief. De werkelijke stand is € 1.630.000,- positief. Het verschil bedraagt € 644.000,-. Dit is het gevolg van het voordeliger rekeningresultaat voor de taak zuiveringsbeheer.

Bij de meerjarenraming 2018 tot en met 2021 zal een voorstel worden opgenomen over de inzet van de algemene reserves.

Budgetoverheveling

Voor een tweetal posten, waarvoor in 2016 budget was gereserveerd maar waarvan de uitvoering pas in 2017 zal plaatsvinden, wordt voorgesteld de budgetten over te hevelen naar 2017 en deze ramingen op te nemen in de voorjaarsrapportage 2017. Het betreft de volgende posten:

Kaderrichtlijn Water onderzoeken (€ 200.000,-)

In de begroting 2016 zijn budgetten opgenomen voor diverse Kaderrichtlijn Water (KRW) onderzoeken die voortvloeien uit het Beheerplan. Een aantal van deze onderzoeken, met een totaalbedrag van € 200.000,-, zijn vertraagd en worden in 2017 uitgevoerd.

Het betreft de volgende onderzoeken:

- droogtebestrijding	€ 20.000
- fosfaat	€ 25.000
- monitoring KRW maatregelen	€ 35.000
- Zuidlaardermeer	€ 100.000
- Hondshalstermeer	€ 20.000

€ 200.000

Voorgesteld wordt het restantbudget van € 200.000,- over te hevelen naar 2017. Dit bedrag wordt dan opgenomen in de voorjaarsrapportage 2017.

Bestuursvoorstel

Aanloopkosten Noordelijk Belastingkantoor (€ 120.000,-)

Voor onze bijdrage in de aanloopkosten van het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) is bij de najaarsrapportage 2016 een bedrag geraamd van € 150.000. Hiervan is in 2016 € 30.000,- besteed. Aangezien de resterende kosten in 2017 zullen worden gemaakt, wordt voorgesteld het restantbudget van € 120.000,- over te hevelen naar 2017. Dit bedrag wordt dan opgenomen in de voorjaarsrapportage 2017.

Kredietsamenvoeging

Voor het project "Stedelijk Waterbeheer" (124) wordt voorgesteld het krediet over te hevelen naar het project "Uitvoering waterplannen" (208). Dit wordt voorgesteld aangezien de verdere uitvoering van project 124 in feite overgaat in project 208. De restantkredieten van de projecten 124 en 208 bedragen respectievelijk € 518.000,- en € 1.498.000,-. De kredieten zullen worden ingezet ten behoeve van de uitvoering van de stedelijke waterplannen. De concrete invulling zal in 2017 plaatsvinden via de zogenaamde "klimaatscan water stresstest".

Voorstel

1. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- bestemmingsreserve HWBP	€ 201.000,-
- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.216.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 1.046.000,-

Totaal € 2.463.000,-

2. De volgende budgetten 2016 overhevelen naar 2017:

- KRW onderzoeken	€ 200.000,-
- aanloopkosten Noordelijk Belastingkantoor (NBK)	€ 120.000,-

Totaal € 320.000,-

3. De volgende kredieten samen te voegen:

- Stedelijk Waterbeheer (124)	€ 1.053.000,-
- Uitvoering waterplannen (208)	€ 1.520.000,-

Totaal € 2.573.000,-

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Alfred van Hall
dijkgraaf